

Dokumenttyp:

Plan

Fastställt/upprättad

Kommunstyrelsen 2022-06-15, § 76

Senast reviderad:

Giltighetstid:

2027-01-01

Detta dokument gäller för:

Hjo kommunkoncern

Dokumentansvarig:

Säkerhetsstrateg

Dnr:

2022-151

Krigsorganisation Hjo kommun

Innehåll

Krigsorganisation Hjo kommun.....	1
Bakgrund.....	2
Allmänt.....	2
Prioriterade uppgifter.....	3
Kommunstyrelsen.....	3
Avgränsningar krigsorganisation	4
Ledning av krigsorganisationen	4
Övergripande ledning	4
Ledningsstöd	4
Lokaler	5
Arbetsformer	5
Krigsplacering.....	5
Övning.....	6
Förteckning kompletterande dokument.....	6
Bilaga I – Hjo kommuns krigsorganisation	7

Bakgrund

Sveriges kommuner har enligt regeringens försvarspolitiska inriktning blivit ålagda att återuppta planeringen av sin del i det civila försvaret. Det civila försvaret syftar till att samhället ska fortsätta fungera vid höjd beredskap och ytterst i krig.

Kommunens arbete med att planera och hantera sitt uppdrag under höjd beredskap baseras till stor del på den fredstida krisorganisation som används för att hantera extraordinära händelser. Höjd beredskap och krig medför flera uppgifter och utmaningar som kommunen ska kunna hantera. Därav finns behovet att kommunen organiserar sig i en krigsorganisation för att kunna möta sådana utmaningar.

Det civila försvaret har följande mål:

- värna civilbefolkningen,
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- upprätthålla en nödvändig försörjning,
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan,
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Kommunen baserar sina åtagande gällande arbetet med civilt försvar på *riskanalysarbete och strategiska inriktningar för kris- och krigsplanering*. Där anges mål för innevarande mandatperiod och hur arbetet prioriteras och inriktas. I arbetet ingår också övningsverksamheten.

Exempel på ingående delar för det civila försvaret i Hjo är:

- Kunskapshöjning
- Planering och styrdokument
- Säkerhetsskydd
- Övningar

Allmänt

Lagrum

Kommunens krigsorganisation påverkas av följande lagstiftning:

- Lag (1974:1066) om förfarande hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
- Förordning (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap
- Lagen (2006:544) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fred och höjd beredskap.
- Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Krisledningsnämnden löser uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid (2 kap 2 § LEH), vid höjd beredskap leds kommunen av kommunstyrelsen (3 kap 4 § LEH). Kommunstyrelsen övertar inte några verksamhetsområden från övriga nämnder men ska verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen samordnas och samverkan sker.

I samband med höjd beredskap förändras vissa formkrav vad gäller beslutsföret, delegation etc. vilket framgår i Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. I praktiken ändras formkraven för att det ska vara lättare att bli beslutsför och kunna ta beslut snabbare.

Kommunens fredstida krisorganisation baseras på tre principer; *likhet-, ansvar och närhetsprincipen*. För att underlätta en övergång från kris till krigsorganisation och vice versa behöver organisationerna likna varandra så långt det är möjligt. Befintliga strukturer ska nyttjas så länge som det är tillämpligt – utan att anstränga kommunens resurser och uthållighet.

Utöver likheterna med den fredstida organisationen behöver krigsorganisationen vara reducerad till att utgå ifrån de mest väsentliga och samhällsviktiga verksamheterna, med andra ord de lagstadgade uppgifterna som kommunen ska lösa. Höjd beredskap tillför ytterligare uppgifter och personalförsörjningen kan komma att ansträngas då flertalet medarbetare måste förväntas lämna för krigstjänstgöring i andra myndigheter. Detta kräver en robusthet och en flexibilitet i organisationen och ledningsstrukturen.

Exempel på uppgifter som kan tillkomma under höjd beredskap är:

- Ransonering
- Stöd till Försvarsmakten
- Utrymning/evakuering av invånare
- Inkvartering/mottagande av invånare
- Befolkningsskydd
- Nödutspisning

Krigsorganisationen behöver också ta höjd för ett större personalbehov för att möta diverse utmaningar, till exempel:

- Verksamhet dygnet runt
- Omfördelning av personal mellan verksamheter
- Uthållighet på ledningsfunktioner
- Upprättande av ledningsstab med bemanning dygnet runt
- Verksamhetsöverskridande arbete/ledning
- Ej lagstadgad verksamhet upphör vid resursbrist

Prioriterade uppgifter

Kommunstyrelsen

Under höjd beredskap och ytterst i krig ska kommunstyrelsen prioritera följande:

- Ledning och samordning av all kommunens verksamhet, inklusive civilförsvarsuppgifter
- Samordning av information, internt och externt
- Samordning med externa aktörer såsom Försvarsmakten, statliga myndigheter, organisationer, näringsliv, närliggande kommuner med flera

Avgränsningar krigsorganisation

Hjo kommuns krigsorganisation omfattar den kommunala verksamheten samt de fyra kommunala bolagen; Hjo Stadshus AB, Hjo Energi AB, AB Hjo Småindustrier och Hjo Energi Elhandel AB.

Kommunalförbund såsom Miljösamverkan Östra Skaraborg, Avfall & Återvinning Skaraborg och Räddningstjänsten Östra Skaraborg ska organisera sig i egen regi.

Hjos krigsorganisation omfattar inte heller privata näringsidkare eller annan identifierad privat samhällsviktig verksamhet. Därmed ska samordning och samverkan fortfarande ske enligt kommunens geografiska områdesansvar enligt *lag (2006:544) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap*.

Ledning av krigsorganisationen

Krigsorganisationen ska intagas vid högsta beredskap. Under skärpt beredskap kan kommunen på eget bevåg tillämpa delar av krigsorganisationen för att successivt möta nya uppgifter och att höja beredskapen.

Övergripande ledning

Kommunstyrelsen leder kommunens krigsorganisation. I det uppdraget innefattas all kommunal verksamhet som kommunen ska bedriva under höjd beredskap, det inkluderar lagstadgade fredstida verksamheter och uppgifter.

Exempel på dessa är:

- socialtjänst
- vård och omsorg
- vatten och avloppsrening
- energidistribution m fl

Kommunstyrelsen ska också verka för att samverkan och samordning av lokala aktörer kommer tillstånd. Vidare ska samordning med andra myndigheter inom länet och i Skaraborg bedrivas för att främja det regionala civila försvaret.

Ledningsstöd

Till stöd för att lösa sitt uppdrag har kommunstyrelsen förvaltningens ledningsstrukturer som träder i kraft i krigsorganisationen.

Ledningsstab

Krigsorganisationen innefattar en ledningsstab som, dygnet runt och med kvalificerad personal, ska kunna leda, hantera och bevaka förvaltningens samverkan, samordning och hantering av de civilförsvarsspecifika uppgifterna eller händelserna. Detta arbetssätt har stora likheter med kommunens fredstida krisstab.

Ledningsstaben är kommunens nav när det kommer till samordning av information, uppgifter och samverkan.

Staben ska också leda arbetet med kommunens försörjningsberedskap.

Kommunledningsgrupp

Utöver ledningsstaben ska kommunledningsgruppen fortsätta bedriva sin verksamhet för att samordna de ordinarie arbetsuppgifterna kommunen ska fortsätta med under höjd beredskap och krig.

Kommunledningsgrupp och ledningsstab arbetar parallellt men ledningsstabens arbete ska prioriteras om så behöver ske.

Kommunstyrelsen, staben och KLG

Kommunstyrelsen ska med representant kunna medverka på både kommunledningsgruppens och ledningsstabens sammanträden. Utöver det ska kommunstyrelsen kunna samverka på ledningsnivå med andra kommuner, regioner och myndigheter.

Sammanfattningsvis ska kommunstyrelsen ge förvaltningen tydliga inriktningar och prioriteringar för det strategiska arbetet med hanteringen av verksamheten i krigsorganisationen och under höjd beredskap. Vid behov ska kommunstyrelsen också ge förvaltningen tydliga mätbara mål att arbeta mot.

Detaljerad information om ledningsstabens arbetsmetod och uppbyggnad finns i *Ledningsinstruktion för hantering av extraordinära händelser* som innefattar ledningsstabens uppbyggnad i krigsorganisationen.

Lokaler

Kommunen nyttjar i första hand sina ordinarie möteslokaler. Vi behov ska alternativa lokaler finnas tillgängliga. Reservlokaler är av extra vikt för att tillgodose det kontinuerliga behovet av ledning och samordning på olika nivåer.

Ledningsstabens har fastställda lokaler som ska brukas. Om dessa inte är särskilt ianspråkta kan dessa också nyttjas av kommunledningsgruppen och kommunstyrelsen.

Arbetsformer

Till skillnad från krisstaben i krisorganisationen ska ledningsstabens i krigsorganisationen ha en ständig bemanning och beredskap. Därutöver ska samtliga stabfunktioner vara bemannade för att snabbt möta uppkomna situationer och samtidigt ha en beredskap framåt. Det är kommundirektören eller ersättare som beslutar om bemanningen i ledningsstabens.

Staben ska kunna arbeta dygnet runt och kontinuerligt informera förvaltning och kommunstyrelse om arbetet och händelseutvecklingen.

Kommunstyrelsen ska hålla kommunfullmäktige informerad.

Deltagande i kommunledningsgruppen beslutas av kommundirektören enligt ordinarie förfarande.

Krigsplacering

Sveriges kommuner bedriver majoriteten av den samhällsviktiga verksamhet som håller ihop samhällets funktionalitet. Under påfrestande händelser såsom det som kan medföra höjd beredskap eller krig är det extra viktigt att kommunen har den kompetens som krävs för att fortsätta bedriva sin verksamhet.

Då riket intar högsta beredskap ska kommunen inta sin krigsorganisation. Samma möjlighet har kommunen att på eget bevåg inta sin krigsorganisation under skärpt beredskap när omständigheterna försvarar sådant agerande.

Allmän tjänsteplikt

Allmän tjänsteplikt garanterar att befintlig personal fortsatt kommer till sin ordinarie arbetsplats. Däremot innebär allmän tjänsteplikt att personalkategorier kan omfördelas inom totalförsvaret, det vill säga att kommunen kan behöva avdela personalkategorier till andra myndigheter. När allmän

tjänsteplikt utlyses tas samtidigt all krigsplacerad personal i anspråk hos de myndigheter där dessa är placerade. Dessa placeringar kan kommunen inte blockera.

Krigsplacering på civil myndighet

Personal som ingår i en kommuns krigsorganisation kan enligt *Förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap 6 §*, krigsplaceras med stöd i anställningsavtalet. Efter beslut från regeringen om allmän tjänsteplikt kan den enskilde kallas in med plikt där grunden är anställningsavtalet. Det är inte krav på att en kommunal krigsorganisation har krigsplacerad personal.

Krigsplacering är ett planeringsverktyg för kommunen att binda nyckelbefattningar till sin krigsorganisation då allmän tjänsteplikt börjar gälla. Krigsplacerad personal i kommunen kan inte tas i anspråk av annan myndighet utan samråd – där båda parter måste vara överens var individen gör störst nytta för totalförsvaret. Att vara krigsplacerad innebär ingen ytterligare plikt eller skyldighet än den som allmän tjänsteplikt medför.

Under höjd beredskap och krig kommer Hjo kommun ha omfattande utmaningar, detta försvåras om nyckelbefattningar inte finns att tillgå. Därför ska dessa nyckelbefattningar krigsplaceras. En krigsplacering i Hjo kommun innebär att individen inte kan vara krigsplacerad i annan organisations eller myndighets verksamhet. Kommunen kan också avtala med frivilliga försvarsorganisationer att krigsplacera sin personal i kommunens krigsorganisation – på så sätt kan vissa unika kompetenser knytas till kommunens krigsorganisation.

Övriga personalstyrkan som inte identifierats som nyckelbefattningar och krigsplacerats kommer lyda under allmän tjänsteplikt och finnas disponibel för totalförsvarets behov.

Krigsplaceringar registreras hos Plikt- och prövningsverket och rapporteras av kommunen fyra gånger per år.

Övning

Kommunen ska öva scenarier med kopplingar till sin krigsorganisation regelbundet. Det är kommunens *Övnings- och utbildningsplan* som fastställs av förvaltningen inför varje mandatperiod som styr övningsomfattningen.

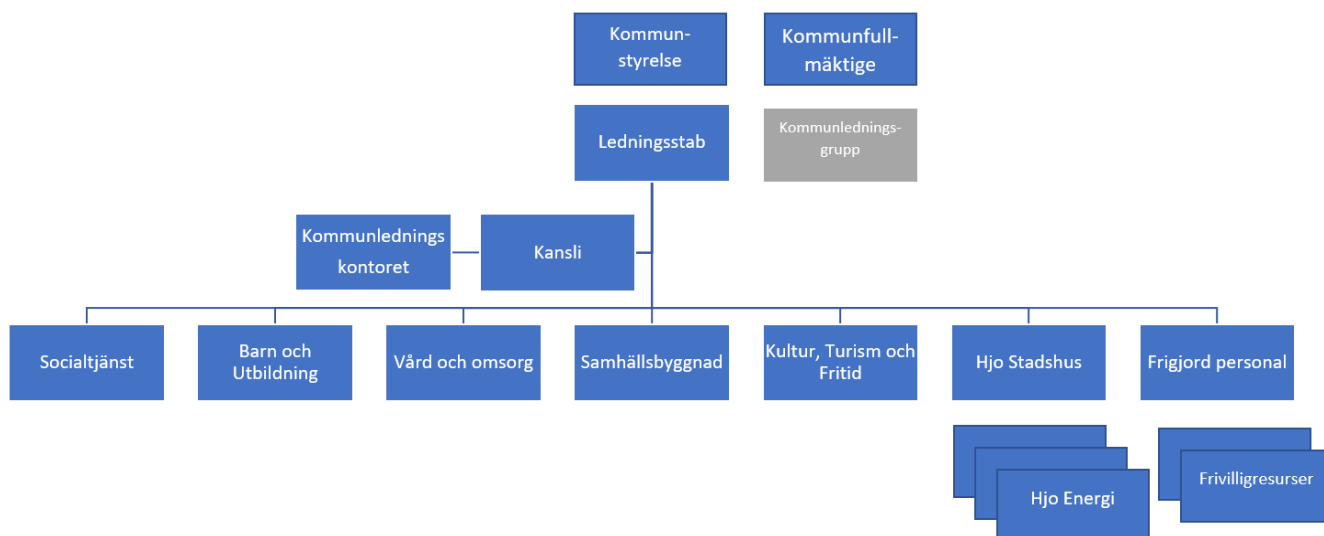
Kommunstyrelsen ska medverka på minst ett övningstillfälle per mandatperiod i syfte att öva sina uppgifter i krigsorganisationen.

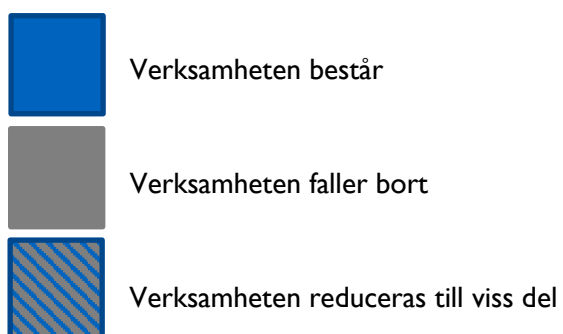
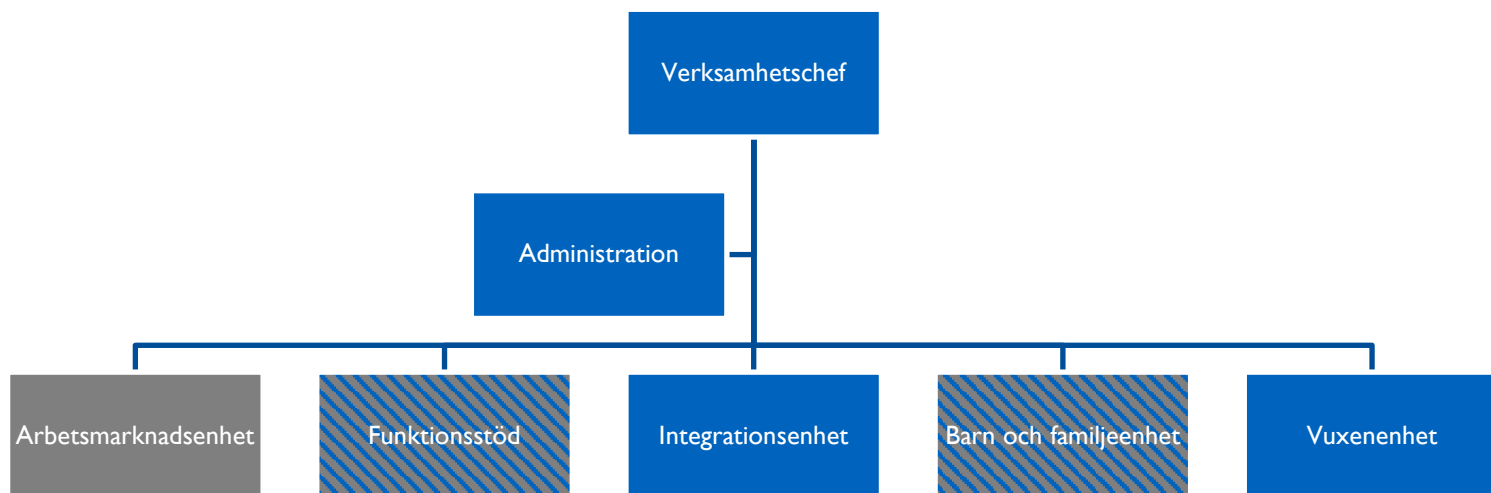
Förteckning kompletterande dokument

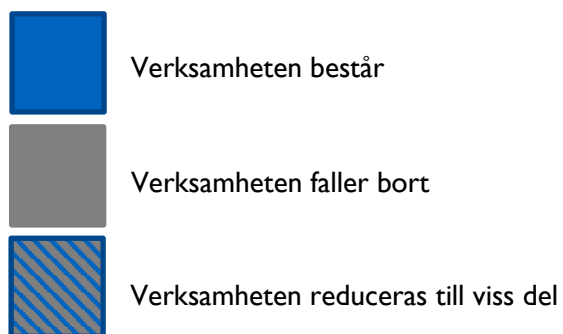
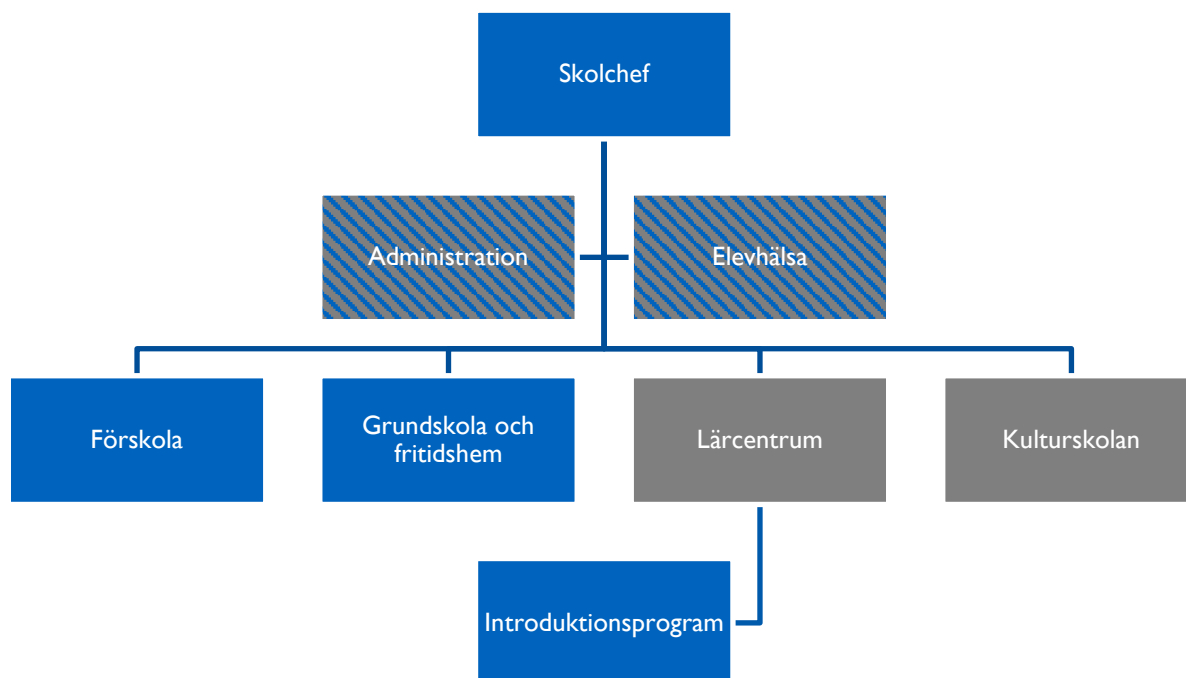
- *Ledningsinstruktion för hantering av extraordinära händelser*
- *Övnings- och utbildningsplan*

Bilaga I – Hjo kommuns krigsorganisation

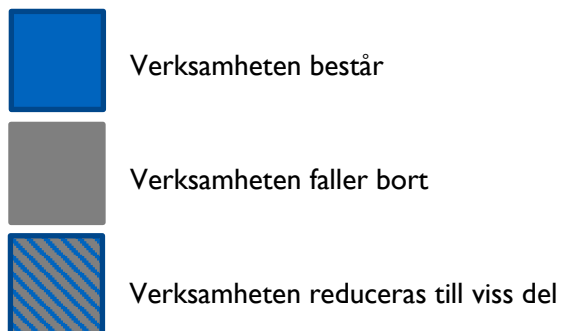
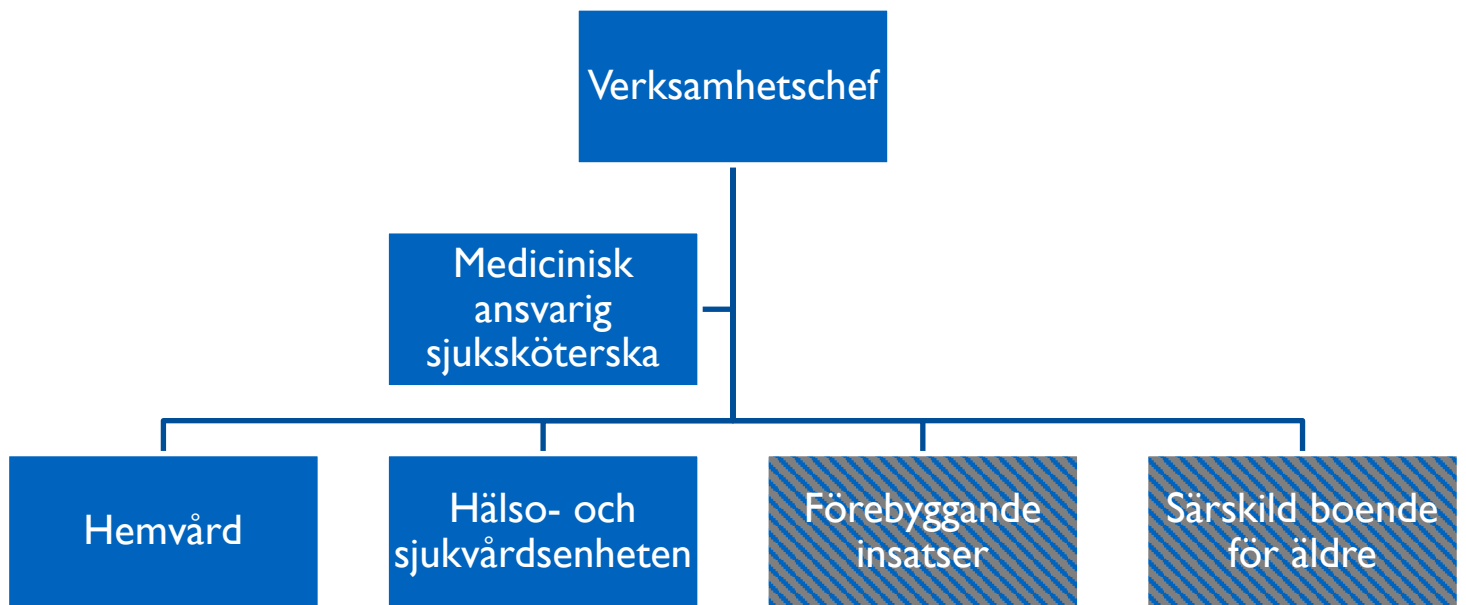
I.1 Övergripande organisation

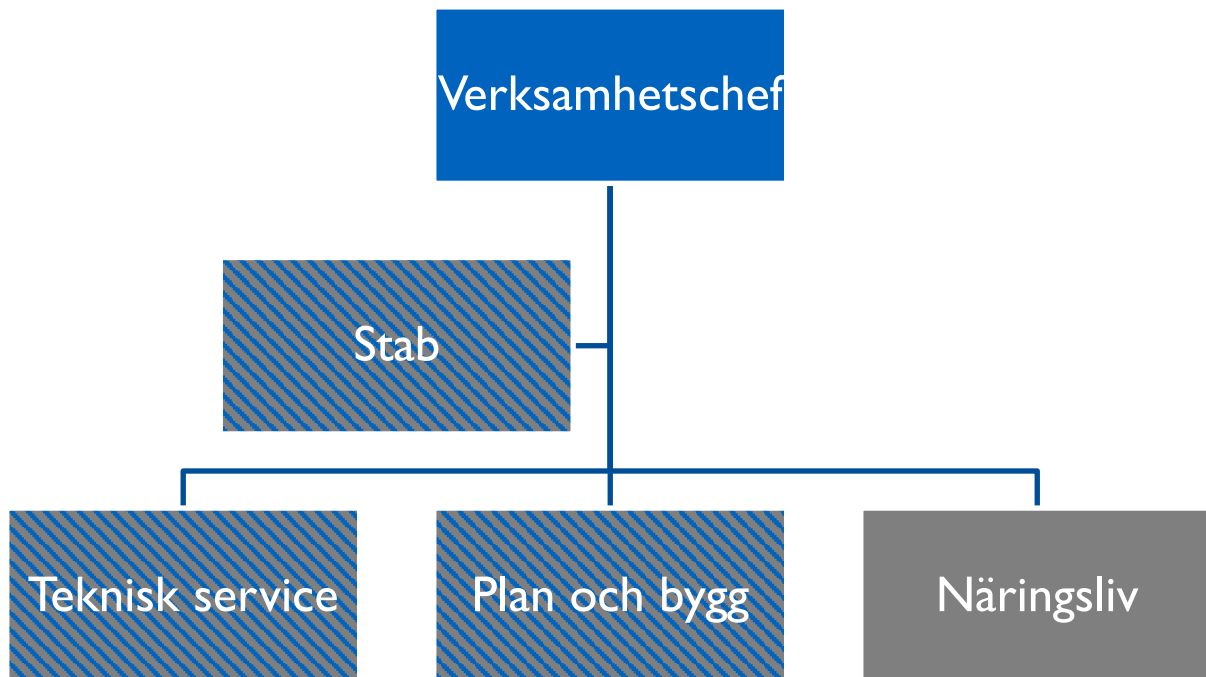

I.2 Socialtjänst

I.3 Barn och Utbildning

I.4 Vård och omsorg

I.5 Samhällsbyggnad

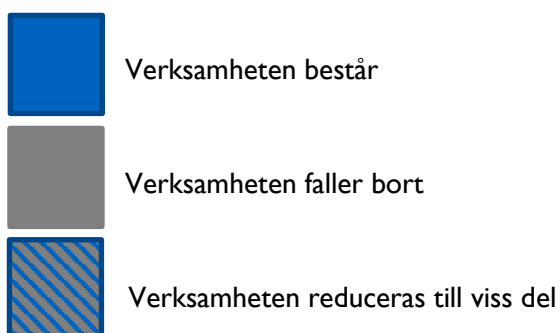
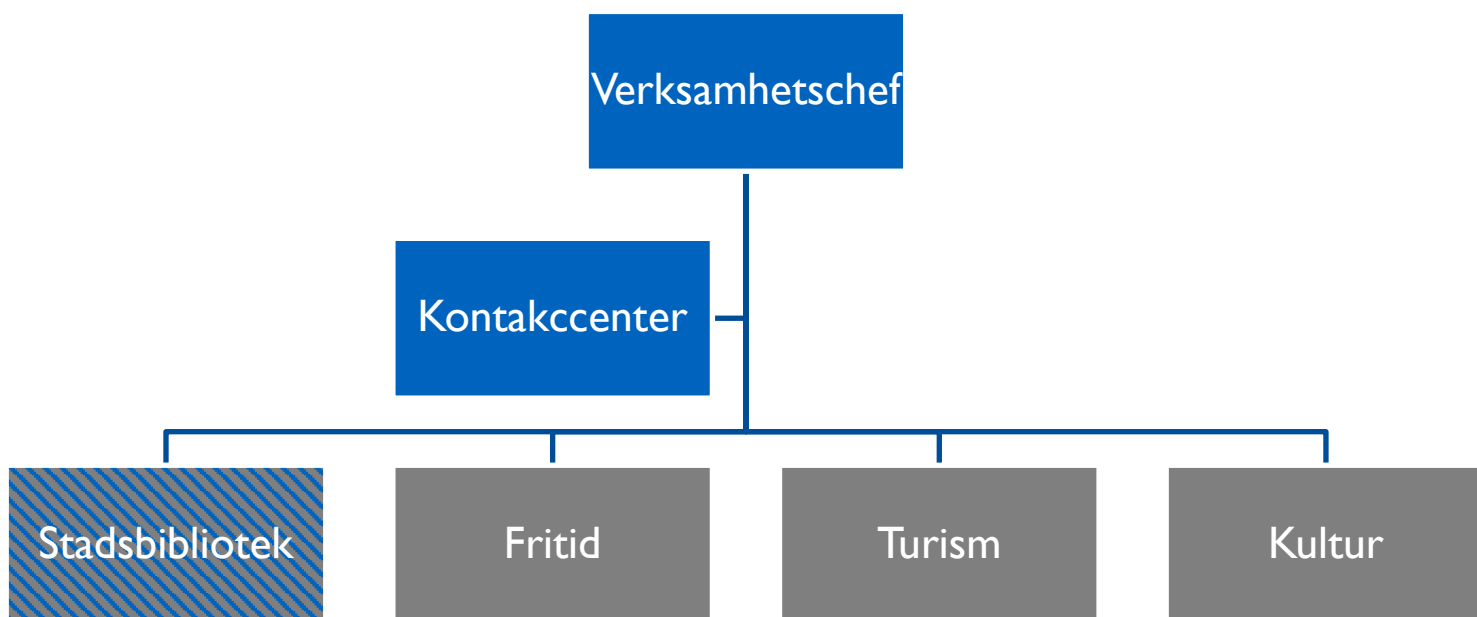
Verksamheten består

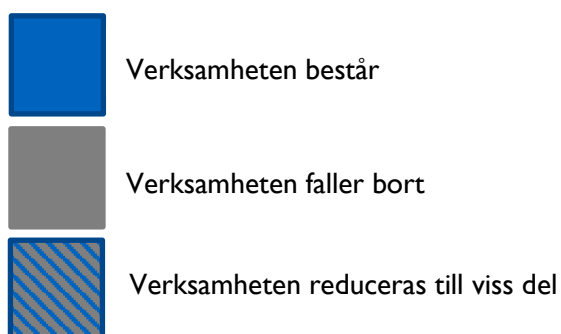
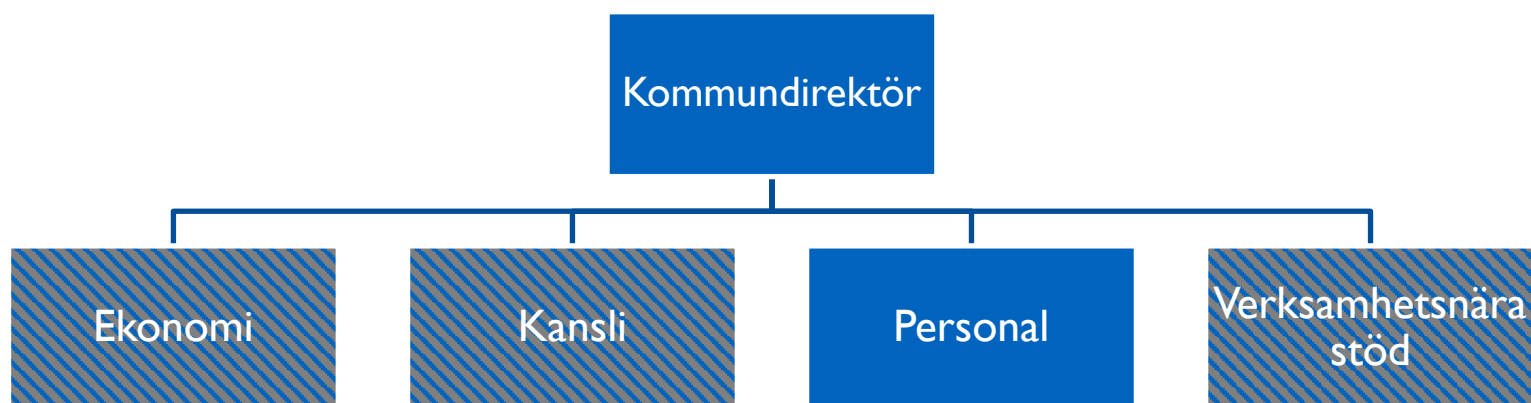

Verksamheten faller bort

Verksamheten reduceras till viss del

I.6 Kultur, Turism och Fritid

I.7 Kommunledningskontoret

I.8 Hjo Energi